

RJEŠENJE

**po Zahtjevu za pokretanje postupka, podnesenom od privrednog subjekta M.R.M.
export-import d.o.o. za trgovinu, marketing i usluge Ljubuški, protiv privrednog
subjekta ASA AUTO d.o.o. Sarajevo**

**Sarajevo,
Januar 2009. godine**

Broj: 01-06-26-027-29-II/08
Sarajevo, 13. januara 2008. godine

Na osnovu člana 42. tačka g), a u vezi s članom 10. st. (1) i (2) tačke b) i c) Zakona o konkurenciji («Službeni glasnik BiH», br. 48/05 i 76/07) u postupku pokrenutom na osnovu Zahtjeva za pokretanjem postupka podnesenog od privrednog subjekta M.R.M. export-import d.o.o. za trgovinu, marketing i usluge Ljubuški, Bana Jelačića b.b., 88320 Ljubuški, putem Opunomoćenika Zajedničke advokatske kancelarije PALAMETA & PALAMETA, Kralja Zvonimira 15., 88000 Mostar, protiv privrednog subjekta Društvo za zastupanje i trgovinu ASA AUTO d.o.o. Sarajevo, Bulevar Meše Selimovića 16, 71000 Sarajevo, Konkurencijsko vijeće, na 80. (osamdesetoj) sjednici održanoj dana 13. januara 2009. godine, je donijelo

R J E Š E N J E

- I. Utvrđuje se da je privredni subjekt Društvo za zastupanje i trgovinu ASA AUTO d.o.o. Sarajevo, Bulevar Meše Selimovića 16, 71000 Sarajevo, zloupotrebio dominantan položaj na tržištu veleprodaje proizvoda marke Volkswagen ovlaštenim trgovcima u Bosni i Hercegovini, ograničavanjem tržišta i primjenom različitih uslova prema privrednom subjektu M.R.M. export-import d.o.o. za trgovinu, marketing i usluge Ljubuški, Bana Jelačića b.b., 88320 Ljubuški, za istu ili sličnu vrstu poslova u odnosu na ostale ovlaštene trgovce koji vrše prodaju i servisiranje proizvoda marke Volkswagen u Bosni i Hercegovini, u smislu člana 10. stav (2) tačke b) i c) Zakona o konkurenciji.
- II. Nalaže se privrednom subjektu Društvo za zastupanje i trgovinu ASA AUTO d.o.o. Sarajevo, Bulevar Meše Selimovića 16, 71000 Sarajevo, u vremenskom roku od 30 (trideset) dana od prijema ovoga Rješenja, zaključivanje Ugovora o prodaji i servisiranju proizvoda marke Volkswagen (privredni i putnički program) sa privrednim subjektom M.R.M. export-import d.o.o. za trgovinu, marketing i usluge Ljubuški, Bana Jelačića b.b., 88320 Ljubuški, na vremensko razdoblje od najmanje 5 (pet) godina, pod jednakim uslovima utvrđenim u zaljučenim ugovorima o prodaji i servisiranju proizvoda marke Volkswagen sa ostalim ovlaštenim trgovcima u Bosni i Hercegovini, te dostavljanje dokaza o istome Konkurencijskom vijeću, u vremenskom roku od 8 (osam) dana od dana zaključivanja predmetnog Ugovora.
- III. Izriče se novčana kazna privrednom subjektu Društvo za zastupanje i trgovinu ASA AUTO d.o.o. Sarajevo, Bulevar Meše Selimovića 16, 71000 Sarajevo, u visini od 150.000,00 KM (stopedesethiljada), radi zloupotrebe dominantnog položaja, u smislu člana 10. stav (2) tačke b) i c) Zakona o konkurenciji, koju je dužan platiti u vremenskom roku od 8 dana, od dana prijema ovoga Rješenja.
- IV. Konkurencijsko vijeće o zahtjevima za naknadu troškova postupka podnesenim od privrednog subjekta Društvo za zastupanje i trgovinu ASA AUTO d.o.o. Sarajevo, Bulevar Meše Selimovića 16, 71000 Sarajevo, i privrednog subjekta M.R.M. export-import d.o.o. za trgovinu, marketing i usluge Ljubuški, Bana Jelačića b.b., 88320 Ljubuški, odlučit će naknadno posebnim zaključkom, u smislu člana 108. stav (4) Zakona o upravnom postupku.
- V. Odbija se Zahtjev privrednog subjekta M.R.M. export-import d.o.o. za trgovinu, marketing i usluge Ljubuški, Bana Jelačića b.b., 88320 Ljubuški za donošenje rješenja o privremenoj mjeri, kao neosnovan.

VI. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u «Službenom glasniku BiH», službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Konkurencijsko vijeće je zaprimilo Zahtjev za pokretanjem postupka (u daljem tekstu: Zahtjev), dana 09. jula 2008. godine broj: 01-06-26-027-II/08, podnesen od privrednog subjekta M.R.M. export-import d.o.o. za trgovinu, marketing i usluge Ljubuški, Bana Jelačića b.b., 88320 Ljubuški (u daljem tekstu: M.R.M. ili Podnosilac zahtjeva), putem Opuномоćenika Zajedničke advokatske kancelarije PALAMETA & PALAMETA, Kralja Zvonimira 15., 88000 Mostar (punomoć izdana od privrednog subjekta M.R.M. dana 11. aprila 2008. godine) (u daljem tekstu: Advokatska kancelarija Palameta ili Opuномоćenik) protiv privrednog subjekta Društvo za zastupanje i trgovinu ASA AUTO d.o.o. Sarajevo, Bulevar Meše Selimovića 16, 71000 Sarajevo (u daljem tekstu: ASA AUTO), zastupanog po Opuномоćeniku advokatske kancelarije Spaho, Muhameda Kantardžića 3, 71000 Sarajevo (punomoć izdana dana 25. septembra 2008. godine od privrednog subjekta ASA AUTO) (u daljem tekstu: Advokatska kancelarija Spaho ili Opuномоćenik).

Uvidom u Zahtjev i priloženu dokumentaciju Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da isti nije kompletan i uredan, u smislu člana 28. stav (1) Zakona o konkurenciji (u daljem tekstu: Zakon), te je od Podnosioca zahtjeva zatražena dopuna, u smislu člana 31. Zakona, akt broj: 01-06-26-027-1-II/08 od dana 14. jula 2008. godine, koja je dostavljena dana 18. jula 2008. godine broj: 01-06-26-027-2-II/08.

Kompletiranjem Zahtjeva Konkurencijsko vijeće, na osnovu člana 28. stav (3) Zakona Podnosilacu zahtjeva izdalo je Potvrdu o prijemu kompletnog i urednog Zahtjeva, dana 16. septembra 2008. godine broj: 01-06-26-027-3-II/08.

Stranke u postupku

Privredni subjekt M.R.M.

Privredni subjekt M.R.M. export-import d.o.o. za trgovinu, marketing i usluge Ljubuški, Bana Jelačića b.b., 88320 Ljubuški, upisan u registar Opštinskog suda u Širokom Brijegu pod matičnim brojem: 1-2101 dana 03. novembra 1994. godine, sa osnovnim kapitalom od (..)**¹ KM, i sa vlasničkom strukturom: fizičko lice Manuela Leko sa 17,74% vlasničkog udjela, fizičko lice Blago Rupčić sa 19,46%, fizičko lice Emilija Bilić sa 31,4% i privredni subjekt Andrea Giovanni d.o.o. Čitluk sa 31,4% vlasničkog udjela.

Pretežne registrovane djelatnosti privrednog subjekta M.R.M. su trgovina na malo motornim vozilima, održavanje, popravak i servisiranje motornih vozila.

Privredni subjekt ASA AUTO

Društvo za zastupanje i trgovinu ASA AUTO d.o.o. Sarajevo, Bulevar Meše Selimovića 15, 71000 Sarajevo, upisano u registar Opštinskog suda pod matičnim brojem 1-15750, s osnovnim kapitalom od 50.000,00 KM, i s vlasničkom strukturom: privredni subjekt ASA HOLDING d.o.o. Sarajevo, Bulevar Meše Selimovića 15, 71000 Sarajevo sa 90,0% vlasničkog udjela i fizičko lice Nihad Imamović, Husrefa Redžića 21/III, 71000 Sarajevo, sa 10,0% vlasničkog udjela.

¹ (..)**- Podaci predstavljaju poslovnu tajnu, u smislu člana 38. Zakona o konkurenciji

Pretežne registrovane djelatnosti privrednog subjekta ASA AUTO su trgovina na veliko i malo motornim vozilima, posredovanje u trgovini motornim vozilima, održavanje i popravak motornih vozila, proizvodnja motornih vozila.

Pravni okvir predmetnog postupka

Konkurencijsko vijeće u postupku je primijenilo odredbe Zakona, Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta («Službeni glasnik BiH», broj 18/06), Odluke o definisanju kategorije dominantnog položaja («Službeni glasnik BiH», broj 18/06), Odluke o grupnom izuzeću sporazuma o distribuciji i servisiranju motornih vozila («Službeni glasnik BiH», broj 16/06), Zakona o upravnom postupku («Službeni glasnik BiH», br. 29/02, 12/04 i 88/07).

Konkurencijsko vijeće je, na osnovu člana 43. stav (7) Zakona, koristilo sudsku praksu Evropskog suda i odluke Evropske komisije, i to: Uredbu Evropske komisije (EZ) broj: 2790/1999 o primjeni člana 81(3) Ugovora (o osnivanju Evropske zajednice) na kategorije vertikalnih sporazuma i usklađeno djelovanje, Smjernice za vertikalna ograničenja Evropske komisije (Službeni list C 291, 13/10/2000), Saopštenje Evropske komisije o definisanju relevantnog tržišta (97/ C 372/03), Uredbu Komisije (EZ) broj: 1400/2002 o primjeni člana 81(3) Ugovora na kategorije vertikalnih sporazuma i usklađenu praksu u sektoru motornih vozila.

Zahtjev za pokretanjem postupka

Zahtjev je podnesen od privrednog subjekta M.R.M, u skladu sa članom 28. Zakona, u svrhu utvrđivanja sprečavanja, ograničavanja ili narušavanja slobodne tržišne konkurencije zloupotrebom dominantnog položaja od strane privrednog subjekta ASA AUTO, u smislu člana 10. stav (2) tačke b) i c) Zakona, te se istim od Konkurencijskog vijeća traži donošenje rješenja o zloupotrebi dominantnog položaja na relevantnom tržištu, donošenje privremene mjere kojom privredni subjekt ASA AUTO treba da se obaveže isporučiti sva naručena vozila, rezervne dijelove i dodatnu opremu, marke Volkswagen, te nadoknadi troškove postupka.

U Zahtjevu je navodeno da su privredni subjekt ASA AUTO i privredni subjekt M.R.M. potpisali Pismo namjere, broj: 01/EK-79/07 (u daljem tekstu: Pismo namjere), dana 16. maja 2007. godine, i da je privredni subjekt ASA AUTO odustao od Pisma namjere, dopisom broj: 18/17 dostavljenim dana 28. aprila 2008. Godine, od Opunomoćenika privrednog subjekta ASA AUTO, i zaključivanja Ugovora o prodaji i servisiranju vozila marke Volkswagen, te na taj način privrednom subjektu M.R.M onemogućio prodaju i servisiranje proizvoda marke Volkswagen.

U Zahtjevu se navodi da je zabranjena zloupotreba dominantnog položaja, u smislu člana 10. stav (1) Zakona, i da je privredni subjekt ASA AUTO zloupotrebio dominantni položaj, u smislu člana 10. stav (2) tačke b) i c) Zakona, ograničavanjem proizvodnje, tržišta ili tehničkog razvoja na štetu potrošača, te primjenom različitih uslova za istu ili sličnu vrstu poslova prema privrednom subjektu M.R.M. u odnosu na ostale ovlaštene trgovce koji vrše prodaju i servisiranje proizvoda marke Volkswagen, te je radi toga privredni subjekt M.R.M. stavljen u neravnopravn položaj u odnosu na konkurenciju.

Podnosilac zahtjeva u bitnom je naveo:

- Da je privredni subjekt M.R.M. dostavio privrednom subjektu ASA AUTO, dana 15. marta 2007. godine, prijedlog za proširenje poslovne saradnje na prodaju i servisiranje vozila marke Volkswagen, navodeći da je poslovna saradnja započela na osnovu dugoročnog Ugovora o prodaji i servisiranju proizvoda marke Seat zaključenog između privrednog subjekta ASA AUTO i privrednog subjekta M.R.M., dana 23. decembra 2003.

godine, kojim je privredni subjekt M.R.M postao ovlaštenu trgovac za prodaju i servisiranje vozila marke Seat.

- Da je privredni subjekt ASA AUTO prihvatio proširenje poslovne saradnje, te je potpisano Pismo namjere, dana 16. maja 2007. godine u Sarajevu, od g-dina Harisa Avdića, direktora privrednog subjekta ASA AUTO, i g-dina Roberta Grubišića, direktora privrednog subjekta M.R.M.), kojim su regulisana prava i obaveze (prilozi A i C Pisma namjere) svake od strana potpisnica.
- Da je na osnovu Pisma namjere privredni subjekt M.R.M imao, između ostaloga, i obavezu izgraditi prodajno-servisni salon, do dana 01. maja 2008. godine (Prilog C Pisma namjere), na osnovu projekta u koji su uključena uputstva i skice dostavljene od nadležnih lice Koncerna Volkswagen (dana 08. maja 2007. godine).
- Da su u 2007. godini stranke potpisnice obostrano ispunjavale preuzete obaveze iz Pisma namjere, što potvrđuje, između ostaloga, i isporuka opreme za izgradnju i opremanje prodajno-servisnog salona (dana 05. oktobra 2007. godine i dana 29. novembra 2007. godine) od strane privrednog subjekta ASA AUTO, kao i zahtjev privrednog subjekta ASA AUTO privrednom subjektu M.R.M. u vezi izjašnjavanja o izboru sistema bonusa za prodaju vozila za 2008. godinu (od dana 11. decembra 2007. godine), te dostavljena tabela od privrednog subjekta ASA AUTO (dana 12. decembra 2007. godine) s planom treninga radnika (mehaničara) za vozila marke Volkswagen, gdje su pored 11 (jedanaest) ovlaštenih trgovaca (Tabela 1.), koji imaju Ugovor o prodaji i servisiranju proizvoda marke Volkswagen, bili uključeni i radnici (mehaničari) privrednog subjekta M.R.M.
- Da je privredni subjekt M.R.M. u cjelosti i blagovremeno ispunio sve obaveze iz Pisma namjere do dana 14. aprila 2008. godine, uključujući i izgradnju prodajno-servisnog salona, te da je na osnovu tačke 13. Priloga A Pisma namjere stekao pravo na zaključivanje Ugovora o prodaji i servisiranju proizvoda marke Volkswagen.
- Da je Opunomoćenik privrednog subjekta ASA AUTO, u pisanoj formi, obavjestio privredni subjekt M.R.M, dopisom dana 28. aprila 2008. godine broj: 18/17, o odustajanju privrednog subjekta ASA AUTO od Pisma namjere, s navođenjem razloga koji nisu osnovani.
- Da Izjava, od dana 26. maja 2008. godine, g-din Harisa Avdića, direktora privrednog subjekta ASA AUTO u vremenskom razdoblju od 01. juna 2005. godine do 31. decembra 2007. godine, potvrđuje da je privredni subjekt djelovao u skladu sa Pismom namjere i da razlozi navedeni od privrednog subjekta ASA AUTO za odustajanje od Pisma namjere nisu osnovani.
- Da je u ovom slučaju relevantno tržište proizvoda tržište veleprodaje vozila marke Volkswagen u Bosni i Hercegovini, i da privredni subjekt ASA AUTO ima dominantan položaj na tržištu prodaje vozila marke Volkswagen, budući da je zaključivanjem ekskluzivnih ugovora sa privrednim subjektom Volkswagen AG (Savezna Republika Njemačka) postao jedini ovlaštenu Importer proizvoda marke Volkswagen za područje Bosne i Hercegovine.
- Da je privredni subjekt ASA AUTO odustajanjem od Pisma namjere, odnosno zaključivanja Ugovora o prodaji i servisiranju proizvoda marke Volkswagen prekršio član 10. stav (2) tačke b) i c) Zakona, jer je ograničio proizvodnju, tržište ili tehnički razvoj na štetu potrošača, te primjenio različite uslove za iste ili slične poslova i na taj način doveo privredni subjekt M.R.M. u neravnopravan i nepovoljan položaj u odnosu na konkurenciju odnosno ostale ovlaštene trgovce.

- Da je privredni subjekt ASA AUTO prekršio odredbe člana 4. stav (2) Odluke o definisanju kategorija dominantnog položaja na način da je svojim postupkom zatvorio tržište i odbio pristup drugim privrednim subjektima na relevantno tržište, te narušio efikasnu tržišnu konkurenciju i prekršio član 9. stav (1) tačku h) iste Odluke.

Na osnovu navedenoga privredni subjekt M.R.M. traži donošenje rješenja o zloupotrebi dominantnog položaja na relevantnom tržištu, donošenje privremene mjere kojom privredni subjekt ASA AUTO treba isporučiti sva naručena vozila, rezervne dijelove i dodatnu opremu privrednom subjektu M.R.M., te nadoknadu troškove postupka.

Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da bez provođenja postupka nije moguće utvrditi postojanje povrede Zakona, odnosno utvrditi sprečavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišne konkurencije, u smislu člana 10. st. (1) i (2) tačke b) i c) Zakona, od strane privrednog subjekta ASA AUTO, navedena u Zahtjevu.

Konkurencijsko vijeće na osnovu Zahtjeva, u smislu člana 32. stav (2) Zakona, je donijelo Zaključak o pokretanju postupka, broj: 01-01-26-027-5-II/08 (u daljem tekstu: Zaključak), na 72. (sedamdestdrugoj) sjednici, održanoj dana 18. septembra 2008. godine.

Konkurencijsko vijeće je dostavilo Zahtjev i Zaključak, u skladu sa članom 33. stav (1) Zakona, privrednom subjektu ASA AUTO za izjašnjavanje, dana 19. septembra 2008. godine broj: 01-01-26-027-6-II/08.

Opunomoćenik privrednog subjekta ASA AUTO je dostavio izjašnjavanje s traženom dokumentacijom u ostavljenom vremenskom roku, u smislu člana 33. st. (2) i (3) Zakona, dana 03. oktobra 2008. godine broj: 01-06-26-027-7-II/08, navodeći u bitnom sljedeće:

- Da je Zahtjev u cjelosti zasnovan na netačnim informacijama i pogrešnim tumačenjem Zakona i drugih propisa o zaštiti konkurencije (Odluka o definisanju kategorije dominantnog položaja, Odluka o grupnom izuzeću sporazuma o distribuciji i servisiranju motornih vozila), te da je kao takav neosnovan.
- Da je privredni subjekt ASA AUTO, u skladu sa tačkom 14. Priloga A iz Pisma namjere, odustao od Pisma namjere, dana 28. aprila 2008. godine, odnosno od zaključivanja Ugovora o prodaji i servisiranju proizvoda marke Volkswagen s privrednim subjektom M.R.M., budući da je privredni subjekt M.R.M. neovlaštenim uvozom i prodajom vozila marke Volkswagen, neovlaštenim oglašavanjem kao distributer vozila marke Volkswagen, i neovlaštenim učestvovanjem na javnim tenderima nudeći vozila marke Volkswagen prekršio tačku 15. alineje 6., 7., 9. i 10. Priloga A iz Pisma namjere.
- Da su privredni subjekt ASA AUTO (Importer) i privredni subjekt Volkswagen AG (Isporučilac) zaključili Ugovor za Importera za putnički program, dana 30. juna 2004. godine, i Ugovor za Importera za privredni program, dana 01. aprila 2008. godine (u daljem tekstu: Ugovori za Importera), te da je privredni subjekt ASA AUTO na osnovu Ugovora za importera jedini ovlašteni (ekskluzivni) Importer proizvoda marke Volkswagen za Bosnu i Hercegovinu
- Da privredni subjekt ASA AUTO ima zaključene ugovore o prodaji i servisiranju proizvoda marke Volkswagen sa 11 (jedanaest) ovlaštenih trgovaca u Bosni i Hercegovini (Tabela 1.).
- Da privredni subjekt ASA AUTO u ovom slučaju smatra relevantnim tržištem prodaju svih novih vozila u Bosni i Hercegovini, i da se ne može izdvajati proizvod, odnosno određena marka vozila, jer za svako vozilo marke Volkswagen postoji odgovarajući supstitut /vozilo neke druge marke na tržištu Bosne i Hercegovine, u okviru Koncerna

Volkswagen - Škoda, Audi, Seat ili kod drugih proizvođača vozila Renault, Ford, General Motors, Hyundai & KIA.

- Da privredni subjekt ASA AUTO nema dominantan položaj niti je zloupotrebio isti, budući da je njegov tržišni udio ispod 40,0% na relevantnom tržištu prodaje svih novih vozila u Bosni i Hercegovini (vozila marke Škoda, Volkswagen, Seat), i da poslovno djelovanje istoga ne krši Zakon, te da je usklađeno sa Odlukom o grupnom izuzeću sporazuma o distribuciji i servisiranju motornih vozila.

Na osnovu navedenog privredni subjekt ASA AUTO traži od Konkurencijskog vijeća donošenje rješenja kojim će kao neosnovan odbiti Zahtjev privrednog subjekta M.R.M, odbiti prijedlog za izricanje privremene mjere i kazniti Podnosioca zahtjeva radi davanja netačnih informacija, te istoga obavezati na plaćanje troškova postupka.

Budući da se radi o postupku sa strankama sa suprotnim interesima, Konkurencijsko vijeće je zakazalo usmenu raspravu, u skladu sa članom 39. Zakona.

Usmena rasprava zakazana za dan 04. novembra 2008. godine odgođena je na zahtjev stranaka u postupku, te zakazana za dana 17. novembra 2008. godine.

Konkurencijsko vijeće je održalo usmenu raspravu, dana 17. novembra 2008. godine, u prostorijama Konkurencijskog vijeća, uz prisustvo advokata Zorana Palamete, Opunomoćenika privrednog subjekta M.R.M. i advokata Mehmeda Spahe, Opunomoćenika privrednog subjekta ASA AUTO.

Tokom usmene rasprave stranke u postupku su ostale pri svojim navodima iznijetim u Zahtjevu, odnosno u izjašnjavanju o Zahtjevu. Na usmenoj raspravi, na osnovu člana 105. stav (4) Zakona o upravnom postupka, stranke su upozorene na podnošenje zahtjeva za naknadu troškova postupka. Opunomoćenik privrednog subjekta M.R.M. u Zapisnik usmene rasprave je naveo vrijednost predmetnog spora od 6.500.000,00 KM.

Budući da na usmenoj raspravi, od dana 17. novembra 2008. godine, stranke u postupku nisu međusobno dobile tražene podatke i informacije koje smatraju bitnom za postupak, te su zatražile uvid u spis predmeta, rukovodilac postupka je zakazao novu usmenu raspravu na dan 01. decembra 2008. godine.

U skladu sa Zaključkom s prve usmene rasprave, održane dana 17. novembra 2008. godine, Opunomoćenik privrednog subjekta ASA AUTO je podnio zahtjev za uvid u spis predmeta, u smislu člana 37. stav (3) Zakona, koji je Konkurencijsko vijeće odobrilo, dana 18. novembra 2008. godine (akt broj: 01-06-26-027-20/08 i broj:01-06-26-027-21/08), te je isti dan izvršen uvid u spis predmeta.

Nadalje, u skladu sa Zaključkom s prve usmene rasprave privredni subjekt ASA AUTO je dostavio pisani odgovor, dana 20. novembra 2008. godine, podnesak broj: 01-06-26-027-22/08, na pitanja Podnosioca zahtjeva koja se tiču razloga za odustajanje od Pisma namjere, u kojem je ponovio navode iznesene u izjašnjavanju o Zahtjevu, te je priložio kao dokaz kršenje odredbi Pisma namjere, memorandum privrednog subjekta M.R.M., na kojem je znak Volkswagena, kao i ponudu za prodaju vozila marke Volkswagen urađenu od privrednog subjekta M.R.M.

Na drugoj usmenoj raspravi, održanoj dana 01. decembra 2008. godine, Podnosilac zahtjeva se izjasnio o dostavljenoj dokumentaciji, navodeći da je privredni subjekt M.R.M. vršio promociju i davao ponude za vozila marke Volkswagen, uz saglasnost ovlaštenog lica (direktora) privrednog subjekta ASA AUTO i vršio prodaju vozila marke Seat na osnovu Ugovora o prodaji i servisiranju proizvoda marke Seat (zaključenog s privrednim subjektom

ASA AUTO), te da se navedeno ne može smatrati neovlaštenom prodajom drugih marki vozila niti razlogom za prekid poslovne saradnje, u smislu tačke 15. alineja 7. Pisma namjere.

Tokom druge usmene rasprave Opunomoćenik privrednog subjekta ASA AUTO, u smislu člana 105. Zakona o upravnom postupku u spis predmeta, je priložio zahtjev za naknadom troškova postupka u iznosu od 43.824,00 KM, i Opunomoćenik privrednog subjekta M.R.M. novu specifikaciju o ukupnoj vrijednosti spora od 6.438.600,00 KM (građevinskog zemljišta u vrijednosti od 1.502.700,00 KM, prodajno-servisni salon u vrijednosti objekta od 4.715.900,00 KM, izgubljena dobit za 2008. godinu od 220.000,00 KM), kao i zahtjev za naknadom troškova postupka od 49.303.80 KM.

Rukovodilac postupka, na drugoj usmenoj raspravi, je zatražio od stranaka u postupku dostavljanje dodatnih podataka i dokumentacije koji se tiču relevantnog tržišta, imena svih ovlaštenih trgovaca u Bosni i Hercegovini za prodaju vozila marke Volkswagen, priloga na Ugovor o Importeru (zaključen između privrednog subjekta ASA AUTO i privrednog subjekta Volkswagen AG, dana 30. juna 2004. godine), te Ugovor o prodaji i servisiranju proizvoda marke Seat (zaključen između privrednog subjekta ASA AUTO i privrednog subjekta M.R.M.).

Konkurencijsko vijeće tražene podatke i dokumentaciju je zaprimilo od privrednog subjekta M.R.M. (podnesak broj: 01-06-26-027-27/08, dana 02. decembra 2008. godine) i privrednog subjekta ASA AUTO (broj: 01-06-26-027-28/08, dana 09. decembra 2008. godine).

Relevantno tržište

U skladu sa članom 3. Zakona i čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta («Službeni glasnik BiH», broj 18/06) relevantno tržište se određuje kao tržište određenih proizvoda koji su predmet obavljanja djelatnosti privrednih subjekata na određenom geografskom području.

Relevantno tržište proizvoda obuhvata sve proizvode koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uslovima, imajući u vidu osobito njihove bitne karakteristike, kvalitet, uobičajenu namjenu, način upotrebe, uslova prodaje i cijene.

Relevantno geografsko tržište obuhvata cjelokupnu ili značajan dio teritorije Bosne i Hercegovine na kojoj privredni subjekti djeluju u prodaji i/ili kupovini relevantnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uslovima i koji to tržište bitno razlikuju od uslova konkurencije na susjednim geografskim tržištima.

Relevantno tržište proizvoda predmetnog postupka je tržište veleprodaje proizvoda marke Volkswagen ovlaštenim trgovcima.

Relevantno geografsko tržište predmetnog postupka je tržište Bosne i Hercegovine, budući da privredni subjekt djeluje na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.

U smislu navedenoga Konkurencijsko vijeće za relevantno tržište predmetnog postupka je utvrdilo tržište veleprodaje proizvoda marke Volkswagen ovlaštenim trgovcima na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.

Konkurencijsko vijeće je pojam „proizvod marke Volkswagen“ preuzelo iz Priloga 3. (ugovorni proizvodi) Ugovora za Importere, u kojem je navedeno da se to odnosi na rezervne dijelove, dodatnu opremu i nova vozila marke Volkswagen.

Konkurencijsko vijeće prilikom utvrđivanja relevantnog proizvoda, u sektoru ekskluzivne distribucije, uzelo je u obzir da svaka marka vozila (uključujući rezervne dijelove i dodatnu opremu) ima međusobno značajne razlike i ne može se smatrati zamjenskim proizvodom, te

svaka marka vozila ima posebno relevantno tržište, na kojem se trebaju primjenjivati mjere zaštite slobodne tržišne konkurencije.

Također, Konkurencijsko vijeće u postupku utvrđivanja relevantnog tržišta je analiziralo i kriterije iz člana 6. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, u smislu zamjenjivosti potražnje i ponude, postojanje potencijalnih tržišnih konkurenata i prepreka posebno prvih i administrativnih za pristup tržištu.

Ovakav stav Konkurencijskog vijeća koji se tiče utvrđivanja relevantnog tržišta je zasnovan i na propisima i praksi Evropske komisije iz oblasti tržišne konkurencije u auto-industriji (propisi navedeni gore u Pravnom okviru predmetnog postupka).

Privredni subjekt ASA AUTO ima zaključene Ugovore o prodaju i servisiranju proizvoda marke Volkswagen (za privredni i putnički program) u Bosni i Hercegovini, u 2007. godini, sa:

Tabela 1.

R.b.	Ovlašteni trgovac	Adresa
1.	ASA PVC	Bulevar Meše Selimovića 16, 71000 Sarajevo
2.	AC Quattro	Put života, 71000 Sarajevo
3.	Auto kuća Jelić	Alojza Stepinca 4, Široki Brijeg
4.	Jelić auto	Rodoč bb, 88000 Mostar
5.	Nipex	Ljepunica bb, 72000 Tuzla
6.	Berlina	Zagrebačka 57, 75000 Bihać
7.	Brčko gas	Banjalučka 8, Brčko
8.	Servis Vidović	Prote Nikole Kostića 1, 78000 Banja Luka
9.	I.C.M. Trade	Glamočani bb, 78250 Laktaši
10.	ACS Auto centar Školjić	Marin Han bb, 74260 Tešanj
11.	MIRAKIS	Nikole Bojovića 13, 73309 Brod kod Foče

Izvor: podaci privrednog subjekta ASA AUTO

Prodaja novih vozila (za privredni i putnički program) marke Volkswagen od strane ovlaštenih trgovaca, odnosno privrednih subjekta s kojima je privredni subjekt ASA AUTO zaključio Ugovor o prodaju i servisiranju proizvoda marke Volkswagen u Bosni i Hercegovini, je iznosila 2.175 vozila u 2007. godini. Pored prodaje vozila marke Volkswagen privredni subjekt ASA AUTO distribuira u Bosni i Hercegovini i vozila marke Škoda, Seat i druga, te pokriva oko 37,0-40,0% tržišta svih novih vozila u Bosni i Hercegovini u 2007. godini.

Relevantne činjenice predmetnog postupka

Konkurencijsko vijeće je razmatralo i analiziralo pojedinačno i zajedno dokaze dostavljene od stranaka u postupku, te njihove međusobne povezanosti, i utvrdilo:

- Da je privredni subjekt ASA AUTO (Importer) na osnovu zaključenih Ugovora o Importeru, jedini ovlašteni (ekskluzivni) Importer (uvoznik) proizvoda marke Volkswagen u Bosni i Hercegovinu (za privredni i putnički program).
- Da privredni subjekt ASA AUTO nema konkurenata na tržištu uvoza i veleprodaje vozila marke Volkswagen, budući da se ista isključivo mogu nabaviti od privrednog subjekta ASA AUTO, odnosno da drugi privredni subjekti iz Bosne i Hercegovine ne mogu uvoziti i prodavati vozila marke Volkswagen iz neke druge zemlje Evrope, jer proizvođač vozila (Volkswagen AG) ne dozvoljava uvoz za daljnju prodaju vozila osim preko Importera, u ovom slučaju privrednog subjekta ASA AUTO.

- Da zaključeni Ugovori za Importera omogućavaju i osiguravaju privrednom subjektu ASA AUTO dominantan položaj na relevantnom tržištu veleprodaje proizvoda marke Volkswagen ovlaštenim trgovcima u Bosni i Hercegovini.
- Da u skladu sa članom 9. Zakona dominantan položaj nekog privrednog subjekta na relevantnim tržištima *per se* nije zabranjen. Međutim, takav privredni subjekt ima posebnu odgovornost jer u značajnoj mjeri može uticati pozitivno na nivo i razvoj efikasne tržišne konkurencije na tržištu, kao i negativno na njenom ograničavanju, narušavanju i sprečavanju.
- Da je na osnovu zaključenih Ugovora za Importera predviđeno uspostavljanje prodajno-servisne mreže bez ograničavanja broja ovlaštenih trgovaca za prodaju i servisiranje proizvoda marke Volkswagen u Bosni i Hercegovini, u smislu da je privredni subjekt ASA AUTO obavezan zaključiti Ugovor o prodaji i servisiranju proizvoda marke Volkswagen sa svim privrednim subjektima koji ispune obaveze, kriterije i standarde utvrđene u Pismu namjere, definisane od privrednog subjekta ASA AUTO i privrednog subjekta Volkswagen AG (na osnovu Ugovora o Importeru).
- Da Odluka o grupnom izuzeću sporazuma o distribuciji i servisiranju motornih vozila utvrđuje da se kod ekskluzivnih Importera /uvoznika vozila, koji imaju preko 40,0% tržišnog udjela (a posebno kada je taj udio 100,0%, kao što ima privredni subjekt ASA AUTO) ne primjenjuju ograničenja broja ovlaštenih trgovaca za prodaju i servisiranje vozila što podrazumjeva da se ugovori o poslovnoj saradnji koji se tiču prodaje i servisiranja vozila trebaju zaključiti sa svim onim trgovcima koji su ispunili utvrđene standarde i kriterije, te da ti standardi i kriteriji moraju biti identični za sve privredne subjekte (buduće ovlaštene trgovce) i da se ne mogu nakandno mijenjati odnosno selektivno primjenjivati prema novim privrednim subjektima, koji trebaju postati ovlašteni trgovci za prodaju i servisiranje vozila, odnosno zaključiti ugovornu o poslovnoj saradnji.
- Da je privredni subjekt ASA AUTO na osnovu plana prodajno-servisne mreže u Bosni i Hercegovini zaključio 11 (jedanaest) Ugovora za prodaju i servisiranje proizvoda marke Volkswagen sa ovlaštenim trgovcima (Tabela 1.), uglavnom u vremenskom razdoblju od 2003. do 2005. godina, nakon što su isti ispunili propisane uslove iz Pisma namjere.
- Da je privredni subjekt ASA AUTO planirao u 2007. godini povećanje prodajno-servisne mreže za prodaju i servisiranje proizvoda marke Volkswagen na području Hercegovine, sa dva na tri ovlaštena trgovaca (dva ugovora su zaključena - Auto kuća Jelić, Široki Brijeg i Jelić auto, Mostar).
- Da su privredni subjekt M.R.M. i privredni subjekt ASA AUTO potpisali Pismo namjere, dana 15. maja 2007. godine, kojim su utvrđene osnovne obaveze i prava ugovornih stranka (u prilogima A i C Pisma namjere).
- Da su Pismom namjere utvrđene međusobne obaveze potpisnika, među kojima je najvažnija izgradnja prodajno-servisnog salona od strane privrednog subjekta M.R.M., prema projektu i smjericama privrednog subjekta Volkswagen AG, i nakon toga imenovanje privrednog subjekta M.R.M. za ovlaštenog trgovca za prodaju i servisiranje vozila marke Volkswagen od privrednog subjekta ASA AUTO.
- Da Pismo namjere zaključeno sa privrednim subjektom M.R.M. predstavlja proceduru istovjetnu onoj koju je privredni subjekt ASA AUTO primjenjivao u dosadašnjoj praksi prije zaključivanja svih Ugovora sa ovlaštenim trgovcima (Tabela 1.) za prodaju proizvoda marke Volkswagen u Bosni i Hercegovini (što je potvrdio i Opunomoćenik privrednog subjekta ASA AUTO).

- Da je je privredni subjekt M.R.M. ispunio obaveze iz Pisma namjere, uključujući izgradnju prodajno-servisnog salona prije roka utvrđenog u Prilogu C Pisma namjere (dokaz - dostavljeno Rješenje o izdavanju uporabne dozvole za prodajno-servisni salon izdano od nadležne službe opštine Ljubuški, dana 14. aprila 2008. godine), te je na taj način ispunio predušlove za zaključivanje Ugovora o prodaji i servisiranju proizvoda marke Volkswagen, u smislu tačke 14. Pisma namjere, koja glasi „Kandidat po ispunjenju obaveza predviđenih prilogom C i stvaranjem predušlova za servisiranje vozila marke Volkswagen stiče pravo potpisa Ugovora o prodaji i servisiranju vozila marke Volkswagen“.
- Da je Opunomoćenik privrednog subjekta ASA AUTO četrnaest dana nakon ispunjavanja obaveza iz Pisma namjere, koje se tiču izgradnje prodajno-servisnog salona, od privrednog subjekta M.R.M., dopisom dana 28. aprila 2008 godine, odustao od daljnje poslovne saradnje, odnosno od zaključivanja Ugovora o prodaji i servisiranju proizvoda marke Volkswagen sa privrednim subjektom M.R.M, navodeći razloge da je privredni subjekt M.R.M prekršio odredbe Pisma namjere u smislu neovlaštenog uvoza i prodaje vozila marke Volkswagen, neovlaštenog oglašavanja kao distributer vozila marke Volkswagen, neovlaštenog učešća na javnim tenderima nudeći vozila marke Volkswagen.
- Da Izjava g-dina Haris Avdića, direktora privrednog subjekta ASA AUTO, u vrijeme realizacije obaveza iz Pisma namjere, potvrđuje neosnovanost razloga navedenih od privrednog subjekta ASA AUTO za odustajanje od Pisma namjere sa privrednim subjektom M.R.M. (neovlašten uvoz i prodaja vozila marke Volkswagen, neovlašteno učešća na javnim tenderima nudeći vozila marke Volkswagen).
- Da privredni subjekt MR.M. nije prekršio obaveze u smislu tačke 15. alineje 6., 7., 9. i 10 Pisma namjere, navedene od privrednog subjekta ASA AUTO:
 - budući da je prodajno-servisni salon izgrađen na osnovu projekta načelno prihvaćenog od privrednog subjekta ASA AUTO uz sugestije, skice i komentare dostavljene od nadležnih lice privrednog subjekta Volkswagen AG, a da privredni subjekt ASA AUTO nije dostavio relevantne dokaze koji potvrđuju da je privredni subjekt M.R.M. prekršio tačku 15. alineja 6., koja glasi „kandidat ne poštuje principe identifikacije objekata prema standardima za marku Volkswagen“.
 - budući da su privredni subjekt M.R.M. i privredni subjekt ASA AUTO zaključili Ugovor o prodaji i servisiranju proizvoda marke Seat, dana 23. decembra 2003. godine (ugovor je produžen do 31. decembra 2007. godine), te je na osnovu predmetnog Ugovora privredni subjekt M.R.M. kao ovlašteni trgovac prodavao proizvode marke Seat u 2007. godini i nije prodavao druga vozila, a da privredni subjekt ASA AUTO nije dostavio relevantne dokaze koji potvrđuju da je privredni subjekt M.R.M. prekršio tačku 15. alineja 7., koja glasi „kandidat bez pismene saglasnosti Importera provodi aktivnosti u vezi plasmana na tržištu Bosne i Hercegovine druge marke automobila“.
 - budući da se privredni subjekt M.R.M. pridržavao smjernica Importera kao kandidat za ovlaštenog trgovca za prodaju i servisiranje proizvoda marke Volkswagen, a da privredni subjekt ASA AUTO nije dostavio relevantne dokaze koji potvrđuju da je privredni subjekt M.R.M. prekršio tačku 15. alineja 9., koja glasi „kandidat za ovlaštenog trgovca se ne bude pridržavao smjernica Importera (uvoznika)“.

- budući da se privredni subjekt M.R.M. pridržavao smjernica Importera utvrđenih za kandidata za ovlaštenog trgovca za prodaju i servisiranje proizvoda marke Volkswagen, a da privredni subjekt ASA AUTO nije dostavio relevantne dokaze koji potvrđuju (neovlašteni uvoz i prodaju vozila marke Volkswagen, neovlašteno učešće na javnim tenderima nudeći vozila marke Volkswagen) da je privredni subjekt M.R.M. prekršio tačku 15. alineja 10., koja glasi „kandidat za ovlaštenog trgovca ne obavlja aktivnosti ili ne poduzima mjere koje su po ovom Pismu namjere obligatorne“.
- Da je privredni subjekt M.R.M., kandidat za ovlaštenog trgovca za prodaju vozila marke Volkswagen (status utvrđen u Pismu namjere), i koristio znak Volkswagen na svom memorandumu nije prekršio odredbe iz Pismu namjere, jer ta obaveza nije precizno utvrđena u Pismu namjere, niti u Ugovorima za Importera, niti je primjenjivana prema drugim privrednim subjektima, ovlaštenim trgovcima koji su prošli isti postupak prije zaključivanja Ugovora o prodaji i servisiranju proizvoda marke Volkswagen sa privrednim subjektom ASA AUTO. Privredni subjekt M.R.M. korištenjem znaka Volkswagen na memorandumu imao je namjeru oglašavati i promovisati isključivo vozila Volkswagen na lokalnom tržištu, na kojem privredni subjekt ASA AUTO nema ovlaštenog trgovca, te na taj način povećati prodaju vozila marke Volkswagen.

Prema navedenoga, privredni subjekt ASA AUTO zloupotrebio je dominantan položaj ograničavanjem tržišta, u smislu člana 10. stav (2) tačka b) Zakona, jer je pravnom preprekom, odnosno odustajanjem od zaključivanja Ugovora o prodaju i servisiranju proizvoda marke Volkswagen onemogućio ulazak privrednom subjektu M.R.M na relevantno tržište. Također, privredni subjekt ASA AUTO je ograničio tržište i tehnički razvoj tržišta na štetu potrošača, jer je ograničio broj ovlaštenih trgovaca u kojima se mogu kupiti i servisirati proizvodi marke Volkswagen.

Također, privredni subjekt ASA AUTO prekidanjem poslovne saradnje, odnosno odustajanjem od Pisma namjere, zloupotrebio je dominantan položaj, u smislu člana 10. stav (2) tačka c) Zakona, primjenjujući različite uslove na privredni subjekt M.R.M za iste aktivnosti u odnosu na ostale ovlaštene trgovce sa kojima je zaključio Ugovor o prodaju i servisiranju proizvoda marke Volkswagen. Privredni subjekt ASA AUTO nametanjem dodatnih obaveza privrednom subjektu M.R.M. koje nisu utvrđene u Pismu namjere, kao što su zabrana „oglašavanje kao ovlašteni trgovac za prodaju vozila marke Volkswagen i učestvovanje na javnim tenderima nudeći vozila marke Volkswagen“ neosnovano je odustao od Pisma namjere, odnosno od zaključivanja Ugovora o prodaji proizvoda marke Volkswagen sa privrednim subjektom M.R.M. te na taj način doveo privredni subjekt M.R.M. u neravnopravan i diskriminirajući položaj u odnosu na konkurenciju, odnosno ostale ovlaštene trgovce.

Uzimajući u obzir da je privredni subjekt M.R.M. uložio značajna novčana sredstva za ispunjavanje obaveza iz Pisma namjere (ukupna investicija 6.218.600,00 KM – procjena sudskog vještaka za građevinarstvo i procjenu nekretnina g-dina Nenad Krčuma, Ante Starčevića bb, 88000 Mostar, od dana 16. juna 2008. godine) i da su Ugovori o prodaji i servisiranju proizvoda marke Volkswagen potpisani od strane privrednog subjekta ASA AUTO s ovlaštenim trgovcima u Bosni i Hercegovini (npr. sa privrednim subjektom ACŠ Auto Centar Školjić d.o.o. Tešanj, privrednim subjektom AC Quattro d.o.o. Sarajevo, privrednim subjektom Brčko-gas d.o.o. Brčko) potpisani u decembru 2003. godine na neodređeno vrijeme, te da su na snazi već 5 (pet) godina privredni subjekt ASA AUTO, u cilju primjene istih uslova na sve ovlaštene trgovce za prodaju i servisiranje proizvoda marke Volkswagen, treba zaključiti sa privrednim subjektom M.R.M Ugovor o prodaji i servisiranju proizvoda marke Volkswagen u trajanju od najmanje 5 (pet) godina.

Konkurencijsko vijeće pri utvrđivanju trajanja roka predmetnog Ugovora, u smislu člana 43. stav (7) zakona, u obzir je uzelo i ugovore o poslovnoj saradnji zasnovane na komparativnom pravu tržišne konkurencije Evropske unije (Uredba Komisije /EZ broj 1400/2002) iz kojih proizilazi da se ugovori između distributera i trgovaca trebaju zaključiti na vremensko razdoblje ne kraće od 5 (pet) godina.

Prema navedenom odlučeno je kao u tačkama I. i II. dispozitiva ovog Rješenja.

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo, u tački I. dispozitiva ovoga Rješenja, da je privredni subjekt ASA AUTO zloupotrebio dominantan položaj na relevantnom tržištu veleprodaje proizvoda marke Volkswagen u Bosni i Hercegovini, u smislu člana 10. stav (2) tačke b) i c) Zakona.

Konkurencijsko vijeće, u smislu člana 48. stav (1) tačka b) Zakona, izriče novčanu kaznu privrednom subjektu do 10,0% (deset) vrijednosti ukupnog godišnjeg prihoda, iz godine koja je prethodila godini u kojoj je nastupila povreda Zakona, ako zloupotrebi dominantan položaj na način propisan odredbama člana 10. ovoga Zakona.

Konkurencijsko vijeće, u smislu člana 48. stav (1) tačka b) Zakona, privrednom subjektu ASA AUTO izreklo novčanu kaznu u iznosu od 150.000,00 KM (što predstavlja 0,072% ukupnog prihoda privrednog subjekta ASA AUTO u 2007. godini), budući da je utvrđeno da je prekršio odredbe člana 10. stav (2) tačke b) i c) Zakona.

Prilikom određivanja visine novčane kazne Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da narušavanje slobodne tržišne konkurencije na relevantnom tržištu od privrednog subjekta ASA AUTO zloupotrebom dominantnog položaja trajalo je relativno kratak vremenski period. Nadalje, Konkurencijsko vijeće je uzelo u obzir da je ovakvo djelovanje imalo negativan efekat na poslovanje privrednog subjekta M.R.M u 2008. godini, te ograničilo tehnički razvoj relevantnog tržišta na štetu krajnjih potrošača.

Visinom izrečene novčane kazne Konkurencijsko vijeće je imalo prvenstveno za cilj sankcionisati privredni subjekt ASA AUTO radi kršenja Zakona, te upozoriti druge privredne subjekte u Bosni i Hercegovini, na obavezu poštivanja pravila tržišne konkurencije utvrđenih Zakonom.

Prema navedenom odlučeno je kao u tački III. dispozitiva ovoga Rješenja.

Konkurencijsko vijeće o zahtjevima za naknadu troškova postupka podnesenim od privrednog subjekta Društvo za zastupanje i trgovinu ASA AUTO d.o.o. Sarajevo, Bulevar Meše Selimovića 16, 71000 Sarajevo, i privrednog subjekta M.R.M. export-import d.o.o. za trgovinu, marketing i usluge Ljubuški, Bana Jelačića b.b., 88320 Ljubuški, odlučit će naknadno posebnim zaključkom, u smislu člana 108. stav (4) Zakona o upravnom postupku.

Prema navedenom odlučeno je kao u tački IV. dispozitiva ovoga Rješenja.

Podnosilac zahtjeva je tražio donošenje rješenja o privremenoj mjeri, u smislu člana 40. Zakona, kojim se privredni subjekt ASA AUTO obavezuje isporučiti rezervne dijelove, dodatnu opremu i sva naručena vozila marke Volkswagen.

Konkurencijsko vijeće je odbilo zahtjev za donošenjem rješenja o privremenoj mjeri kao neosnovan, jer nisu dostavljeni relevantni dokazi koji bi potvrdili navedeni zahtjev o direktnim štetnim efektima za privredni subjekt M.R.M., u smislu člana 40. Zakona.

Prema navedenom odlučeno je kao u tački V. dispozitiva ovoga Rješenja.

Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovoga Rješenja nije dopuštena žalba.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema, odnosno objave ovoga Rješenja.

Predsjednik

Ibrica Lakišić